

Izhaja vsakih štirinajst dni vsak drugi torek in stane po pošti ali na dom pošiljan za celo leto
 80 kr.
 Za tuje drž. več poštni stroški.
 „Soča“
 z „Gosp. Listom“ in „Primorcem“ stane na leto 5 gld. 20 kr.

PRIMOREC

Oglasi se plačujejo za trisopno petit-vrsto: enkrat 8, dvakrat 7 in trikrat 6 kr., večkrat po pogodbi. Vsa plačila vrše se naprej.
 Posamične številke po 3 kr.
 Uredništvo in upravnništvo je v Gosposki ulici št. 9.
 Rokopisi se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Drag. Strucelj. — Tiska in zalaga „Gor. tiskarna“ A. Gabršček (odgovoren Jos. Krmpotič).

POZOR!

Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da slavna c. kr. vlada ne vé nič o protislovenskih in protiaustrijskih demonstracijah, ki bi se bile godile na Goriškem povodom letošnjih državnozbornih volitev.

Od mnogih strani se nam je pripovedovalo, da na večer po volitvi v velikem posestvu in naslednje dni so se slišali po goriških ulicah pogostni Slovence žaljivi kliči, kakor tudi znani protiaustrijski kliči. Zatrjevalo se nam je, da kliči zadnje vrste so se slišali tudi pri veliki slavnosti, ki se je uprizorila v Gorici oni večer v proslavo italijanskih zmagan na Primorskem.

S takimi podatki ne moremo na dan, ker slavni c. kr. vladi ni o takih dogodkih nič znano in bi nas utegnili preganjati kot obrekovalce naših mirnih someščanov, ako ne dokažemo svojih trditvev.

Enako se godi gospodom državnim poslancem na Dunaju. Vlada se sklicuje na svoja uradna poročila ter deva poslance, ki tolmačijo ljudske pritožbe brez neovrženih dokazov, na — laž.

Zato je treba, da so naši ljudje, ko nam ali našim poslancem kaj poročajo, vestni in previdni. Ni dovolj, da je to, kar se naznanja, resnično, ampak treba, da je tudi dokazano, kajti nedokazana pritožba se zavrne, naj bi bila še tako pravična.

Volilci imajo pravico, pritoževati se po svojih poslancih pri visoki vladi o vsakeri krivici, ki se jim godi; in vsakdo ima pravico pritoževati se potom javnih listov o krivicah, ki se godé njemu ali komu drugemu.

Pri tem pa treba previdnega in odločnega postopanja. Naše ljudstvo je potrpežljivo in rajše trpi nego da bi se oglasilo; ali preveč potrpežljivo ne sme biti, ker drugače bo podlaga tujčevi peti. Treba, da ima tudi nekaj ognja v sebi ter da se zgane, ko vidi, da se njegove pravice teptajo.

Pri takih naznanilih je pa potrebna največja previdnost. Opiše naj se dejanje, kakor je bilo, tako da se nič ne opusti in nič ne dostavi. Zaznamuje naj se kraj, kjer se je kaj godilo, ter čas, ko se je dejanje vršilo. Imenuje naj se oseba, ki je kaj storila, imenom ali po takih znakih, iz katerih se dá lahko in brez dvoma spoznati. To naj podpiše s svojim imenom oni, ki to naznanja.

Vrhu tega naj se podpišejo priče podpisa in priče opisanega dejanja, ali pa naj se navedejo priče, pri katerih se o stvari lahko poizvé. K vsakemu podpisu in k vsakemu navedenemu imenu naj se pristavi ulica ali kraj, kjer kdo stanuje, in hišna številka ter posel ali stan, da se dotičnik lahko dobi, ko ga je treba.

Gledé na zgorej omenjene demonstracije naj se tudi zapiše, ali je bila straža zraven, ki je to slišala, ali policijski in drugi uradniki, katerim je nalog demonstrativno dejanje naznaniti in o njem pričati.

Ni treba navajati vseh slučajev, kadar jih je veliko; ali tisti, ki se navedejo, naj bodo gotovi.

S tako previdnostjo naj se sestavljajo naznanila tudi o dogodku, ki se je vršil dne 25. marca popoldne med policijo in nekaterimi mladeniči iz okolice na postaji in na Rojcah ter v Št. Andrežu.

Res je, da bi morala slavna c. kr. vlada vse te dogodke natančno poznati in natančno opisati ter poročati o njih višjim oblastim.

Vendar treba, da si tudi sami pomagamo. Osrednja c. kr. vlada na Dunaju hoče vedeti, kaj se godi na Primorskem, ker hoče uvesti tudi v Primorju postavne razmere. V ta namen potrebuje natančnih in zanesljivih poročil o vsem, kar se godi.

Ta pripravljajmo mi. Pri tem pa, kakor zgorej rečeno, naj govorita vestnost in previdnost, pa tudi odločnost in vztrajnost.

Prihodnost je naša; ali pri boriti si jo moramo.

Naši notarji, odvetniki in razumni možje, naj gredo ljudstvu na roko, ko se bori za svoje pravice in razkriva krivice, katere mora trpeti. Naj mu pregledujejo brezplačno že pisane pritožbe ali naj mu sestavljajo nove, ko so za to naprošeni, da se le to zapiše, kar je res in kar se dá dokazati, in da se tako zapiše, kakor tirja previdnost, da ko kdo druge obdolžuje, ne toži samega sebe s kaznjivo pisavo.

Sicer pa, kar nas zadeva in naše poslance, je gotovo, da ne bomo rabili takih poročil, ki bi lahko škodovala poročevalcu, marveč da vse dobro ogledamo, predno porabimo.

Ne bodimo preveč krotki, marveč oglasimo se s pritožbo, ko nas derejo, in zahtevajmo od države pomoč; drugače nas pohrustajo s kostmi in kožo. Solnce pravice je šlo za oblake; obvaldala je krivica in nasilstvo; upajmo, da ne bo dolgo tako, ker sploh tako ne more in ne sme biti. Državni zakoni morajo obveljati, če ne radi nas, pa radi — države.

Volitev v veleposestvu.

To je bila bitka, kakoršne zares se ni bilo na Goriškem; zgubili smo jo mi Slovenci, toda upamo, da — zadnjič. Z naprej si ta mandat gotovo zopet priborimo, ako se homo ravnali po naukih, katere smo dobili v obilni meri tekom volilne bitke.

Letos smo imeli Slovenci strašno smelo na vse možne strani. Med drugim naj omenimo, da le v popravljenem volilnem imeniku imamo 11 mrtvih veleposestnikov; nekaj jih je pa bilo kar izpuščenih, ker je bila njih smrt naznanjena namestništvu. Da, celó jedno slaboumno veleposestnico imamo Slovenci. V vsem skupaj računimo (kolikor nam znano) 18 mrtvih veleposestnikov, katerih zapuščine pa bodo do prihodnjč gotovo takó urejene, da ne pojdejo v zgubo ti glasovi. Res je, da se jih nekaj vedno zgublja na tak način. Toda Italijani so imeli manj takih slučajev; vrhu tega je bilo letos pri njih takó modro urejeno, da so volili — tudi mrtvi.

Dalje smo opazili pri naših Slovencih neodpustno nemarnost pri prepisovanju

imetja od očeta na sina ali pri dokupovanju posestev. Imamo veleposestnika, ki je gospodar že od l. 1892., ko mu je oče umrl; toda še danes ni prepisano imetje v davčnem uradu na njegovo ime in — ni mogel voliti. — Enakih slučajev smo našli do 15, reci petnajst. Ali ni to preogromno število za nas, ki se moramo boriti za vsak posamičen glas?! Prosimo torej vse rodoljube, naj skrbé za to, da pazijo, ali se ne zamuja preveč časa pri prepisih veleposestev. Narodni odvetniki, ki dobé enake reči v roke, naj skušajo hitro urediti take odnošaje.

Od Italijanov se nam je učiti v tem pogledu, da tudi mi skrbimo za veleposestniške tvrdke, t. j. da več oseb skupaj ima eno veleposestvo. Takih tvrdk je na laški strani vse polno, na slovenski pa skoro nič. Ako imata mož in žena vsak svoje posestvo, a oboje skupaj zloženo naredi veleposestvo, se lahko to stori; gospodarja sta oba skupno po dogovorjenem razmerju. Takih slučajev poznamo tudi lepo število.

Konečno moramo še dostaviti, da slovenska veleposestva rastejo po številu, italijanska pa propadajo; to stalno opazujemo v zadnjih dveh desetletjih. — Zategadel zremo v tem pogledu z zaupanjem v bodočnost, da si ta mandat zopet priborimo in ga za vselej ohranimo, dokler bo veljalo še to nazadnjaško načelo o razdelitvi volilcev v kurije.

* * *

Mi Slovenci smo bili zmage gotovi do — predvečera volitve same. Računali smo z gotovostjo na 205, mogoče tudi 210 glasov od 449. Ker pa po našem računu vsaj 45 volilcev ne pride na volišče, je bila torej zmaga naša — na papirju. Nasprotniki sami so računili še v soboto največ 202 glasa; to so povedali nekateri v zaupnem pogovoru — in bili so pripravljeni na poraz z manjšino — štirih glasov.

Toda zadnja dva dneva so napeli nasprotniki vse sile, kakoršne si le moremo misliti, da bi potisnili Slovence v manjšino. Še predzadnji dan je namestništvo izbrisalo tri Slovence iz popravljenega imenika volilcev, a se ni oziralo na dokaze od slovenske strani, da je ostal v imeniku in tudi volil celó tak laški „veleposestnik“, ki plačuje 48 kr., reci osemindeset novčičev zemljiškega davka. — S tem je že namestništvo izdatno premenilo naše stališče. (O raznih drugih slučajih, ki drastično osvetljujejo naše razmerje do Lahov in vlade, glej niže.)

Italijani so aranžovali najsilnejši pritisk na take veleposestnike, ki so se bili odločili, da ostanejo doma, n. pr. svečar Bader v Gorici, „Montov“ ravnatelj Fabris in drugi. Grof Lanthieri je iz enakega razloga preklical že dano pooblastilo grofu Coroniniju in napravil s tem lep poklon svoji plemiški časti in ritmajsterski šarži. — Sploh pa so vsakega volilca, ki ni bil za nje, terorizovali na neverjetne načine, da se je uprav čuditi onim, ki so ostali zvesti dani besedi. — Ravnatelj Fabris bi bil kmalu 25 let v Št. Ferjanu, a raje se je odpovedal županstvu in noče dočakati 25-letnice nego da bi bil ostal pri — dani obljubi svojim občinarjem. Niti Uršulinskega samostana ni bilo mogoče dobiti, da bi dal pooblastilo župniku za poslanca s katoliškim programom proti znanemu laškemu liberalcu. Evo, kakó grozen je moral biti pritisk.

Na predvečer volitve smo dalje doznali, da med slovenskimi veleposestniki so našli Lahi več ostudnih kukavic, ki so se prodale za debel denar. Česar Lahoni niso našli med navadnimi volilci, to se jim je posrečilo med — veleposestniki. Sramotno dejstvo moramo pripoznati, da, škandalozno resnico naznaniti slovenskemu svetu, da so se našli med slovenskimi veleposestniki možjé, ki so izdali svoj narod najzagrizenejšim nasprotnikom, onim istim, ki so po izvolitvi Verzegnassija divjali kakor obsedeni po mestu in tulili: „Smrt ščavom! Doli s prokletimi ščavi!“

Znani so nam slučajji, ko so ponujali našim volilcem do — 1000 gld. za glas; 200-300 so bile čisto navadne ponudbe. Kdor ve še kaj ponatankosti, naj nam jih vsekakor naznani, da bo govora o njih v državnem zboru pri verifikaciji Verzegnassijeve izvolitve, kajti od slovenske strani podamo takó osoljen utok, da bo kar sumelo po raznih c. kr. in drugih glavah.

Iz teh razlogov smo vedeli že pred volitvijo, da propademo, toliko bolj, ker je bilo že naprej sklenjeno, da v komisiji morajo imeti večino Italijani z dr. Pajerjem na čelu; Pajer je vodil vse letošnje volitve, Pajerjev duh je prenarejal volilni imenik, Pajer predsednik volilni komisiji —: mein Liebchen, was willst du noch mehr?

In zares si Lahi niso ničesa več želeli nego le še komisijo dobiti v svojo oblast, češ, da za vse drugo, kar še treba, bo že skrbel Pajer s svojo večino. — Kateři možjé naj pridejo od laške strani v komisijo, je bilo natanko določeno v seji, katero so imeli Pajer, Verzegnassi, Venuti in Lenassi v soboto do 11. zvečer pri znanem dostojanstveniku. Določeno je bilo takó: ako zmagajo Slovenci s svojimi tremi kandidati za komisijo, potem bo imenoval vladin komisar določene tri Italijane in potem še četrtega; ako pa zmagajo Italijani, potem pokliče komisar one tri Slovence, ki ostanejo v manjšini, četrtega pa Italijana. Ali ne, da je bilo to zeló „milostno“ za nas Slovence? Zares, veliko obzira! Pa še hvaležni ne bomo za vse to!

S takimi nadami in gotovimi načrti so se Lahi pripravili na odločilno bitko. — Kolik razloček med njimi in nami Slovenci! Mi smo šli na volišče oprti le na svojo in božjo pomoč, le s čistim idejalnim oduševljenjem, nasprotniki pa podprti z vsemi možnimi stroji pod varstvom vladnih mož in — z izdatnim številom tisočakov.

* * *

Napočil je dan 22. marca. Ob 8. uri so se trli že vsi Italijani pred uhomom v deželno dvorano, čakajoči, da ga odprejo. Naši Slovenci so bili bolj počasni. Ob 9. uri so uhod zopet zaprli; kakih 20 Slovencev je ostalo zunaj; ti so imeli tudi nekaj pooblastil. Pri volitvi komisije nekateri naši volilci niso volili tudi s pooblastilom. Takó smo ostali v manjšini 157 glasov proti — 198. Izvoljeni so bili vitez Dottori, baron Locatelli Miha in dr. Pajer; volilni komisar je na to igral še lepo ulogo in imenoval gg. Hmeljaka Fr., Klančiča A. in Ravnikarja Vekoslava iz Čerknega; ker se za sedmega niso zjediniili, je poklical deželnega poslanca Vincenca Michiellija; ti so izvolili predsednikom dr. Pajerja.

S tem je bila bitka za Slovence že izgubljena; tudi 20 glasov večine bi se izgubili do potrebne manjšine. — Naše slutnje so se takoj obistinile. Evo nekaj slučajev, kakó se je postopalo od raznih strani v korist Lahom in na škodo Slovencev.

* * *

Od vpisanih 449 volilcev je glasovalo 404 brez onih Slovencev, ki so bili po krivici zavrnjeni; za dr. Verzegnassija 221, za grofa Coroninija pa le — čujte in strmite — 183. No, mi se čudimo le temu, da niso znižali tega števila vsaj na 150. — Mi računimo med 221 laškimi glasovi vsaj 12 izdajalcev. Sramota na nje do črnega groba! Slovenska zemlja jim bodi kakor žareče oglje, po katerem bi ceptali bosonogi!

„Corriere“ je priznal, da od italijanske strani ni izostal niti eden

volilec. To priznavamo radi! Ako pa odštejemo izdajalce, se nam pokaže šele pravo in polno število laških veleposestnikov. Po tem lahko sodimo moč nasprotnikov: pokazali so vso, kar je imajo, več je ni niti za las.

* * *

Veleposestniku Pintarju Josipu iz Št. Ferjana so ponujali nasprotniki 500 gld. za glas, a ponudbe ni sprejel. Isto se je zgodilo tudi Ulriku Golja iz Dornberga. Markiz Obizzi je bil 18. t. m. pri veleposestniku Cibiču v Podsobotinu in ker ga ni dobil doma, je naročil njegovemu sinu, naj pove očetu, da pride k njemu, ker ima zanj neko (!) kupčijo za 200 gld. — Nekemu Doljaku v Grgarju je tudi ponujal neki agent že pred petnajstimi dnevi 150 gld., ali ni jih hotel sprejeti. — V Št. Andrežu so bili v soboto laški agitatorji, kateri so ponujali 200 gld., ako veleposestnik ostane doma, 500 pa, ako prodá glas! Škoda, da niso bili Št. Andrežci previdnejši ter trgovce spravili pod ključ!

Predno se je zaključil skrutinij, je zaprlo vojaštvo vse uhode z dežele v mesto in tako je zaščitščalo izgrednike, kateri so izzivali Slovence z znano pesnico v spremstvu redarjev.

Pri razsvetljavi smo opazili na naše veliko čudo, da so bila razsvetljena okna tudi na deželni hiši in sicer drugo in tretje nadstropje nad uhomom v deželne urade. Razsvetlil je okna sluga na ukaz nekega magistratnega pisarja! Tako so Slovence izzivali celo v deželni hiši!#!

Okna je razsvetlilo tudi nekoliko plašljivih Slovencev in Nemcev, celó najemnik I. nadstropje v Tonklijevi hiši v židovski ulici, potem Josip Macuz (Makuc) iz Št. Andreža, ki ima štacuno jestvin na Korsu, ter fotograf Niegler, katerega tudi Slovenci podpirajo.

Anton Sušek, trgovec v Rabatšiču, katerega so Slovenci izredili, čeprav rojen Kranjec, se bojuje vedno v Slovincem nasprotnih vrstah. Že pri izvolitvi Lenassijeve je dal odduška svojemu italijanskemu čutu, a po uspehu volitve v veleposestvu je bil pijan samega veselja, ker je zaprl celó svojo prodajalnico! Prosimo, da si to zapomnijo posebno oni Slovenci iz Vipavske doline, kateri so njegovi odjemniki!

Uprav tako je vse pažnje vreden tudi trgovec Bisiach na voglu ulica Canonica in Šentpeterske ceste, kateremu dajo dosti zaslužili okoličanski Slovenci. Pozor torej na vsej črti!

* * *

Pri demonstracijah so se največ odlikovali dijaki srednjih šol, nekateri so nosili celó zastave! Protestujemo najodločneje proti takim mlekozobim demonstrantom! Ali spé šolske oblasti v Gorici? Kje je bilo redarstvo, da ni poslalo teh otročajev domov učít in spat!?

V mestni šoli na Generališču so upili otroci: „Evviva Gorizia italiana!“ V sirotišču v Rabatšiču pa ni jenjalo še danes prepevanje „nella patria del Rossetti“. Celó vsikliki „m...a scilafs“, „p... scilafs“ itd. so jim dovoljeni. To vse pa se godi le z dovoljenjem tamošnjega vodje, zagrizenega Laha.

* * *

V malem semenišču so laški učenci prirejali demonstracije. Vodja se ni niti zganil, da bi zaprečil tako izzivanje slovenskih součencev, ki so bili po pravici žaljeni in razburjeni, kajti malo semenišče je gotovo najmanj pripraven kraj za demonstracije v čast priznane liberalnemu poslancu.

* * *

Demonstracij v ponedeljek zvečer so se udeleževali tudi — c. kr. uradniki, torej oni možjé, ki jedó v Gorici kruh največ za to, da služijo Slovincem. Vsi so imeli razsvitljena okna. — Jeden (baje sodni uradnik) je korakal celó za godbo, mahal s klubom in se drl na vse grlo: W. Gorizia italiana! — Res, uprav primerno opravilo za c. kr. sodnega uradnika! Naj bi šel raje igrat „maus“, kakor dela po cele noči, stranke ga zjutraj pa zaman čakajo v uradu.

Glavni kričači so bili in so še vedno šolski otroci in dijaki. Ti povsod izzivajo

in insultujejo bolj znane Slovence. V ponedeljek se jih je udeležilo demonstracije vsaj 500; sinova nekega odvetnika sta nosila — zastavo, a vsa ta mladina je pela ono škandalozno: Lassè pur che i canti e subi! — Kje je bilo redarstvo, da je dovolilo take demonstracije proti Slovincem? Kaj delajo šolske oblasti? — O, vse to si dobro zapomnimo, da bomo vedeli povedati, tudi najmerodajnišim osebam, ako bo treba.

* * *

Vsi lahonski listi — in tudi oficijozni aparat je takó poročal — kakó dostojno so Lahi slavili svojo zmago. — Torej takó! Lampijoni so bili demonstrativno napravljene iz belo-rdeče-zelenega papirja. Po noči pa so se slišali klici: W. Italia! Tega ne bo mogel nikdo utajiti! — Vprašamo dalje, ali bi bilo mogoče prirediti še ostudnišo demonstracijo proti Slovincem? To ni bilo proslavljanje svoje zmage, marveč ostudno zmerjanje, psovanje, izzivanje, žaljenje slovenskega naroda! Celó noč ni bilo drugega nego: Lassè pur! — in pa: Sti ščavi maledetti i dovra parlar talian! Pustimo še druge plemenite izbruhe laske avite colture! — In po vrhu vsega tega, ko treba le občudovati premagovanje in zatajevanje Slovencev, imajo še drzno čelo, da trdè: vse se je vršilo dostojno!

* * *

Pomirite se!

Od vseh strani prihajajo poročila o nemirih med našim ljudstvom proti posamičnikom, o katerih se sumi, da so volili z nasprotniki. — Prosimo prav nujno vse rodoljube, naj uplivajo na to, da se ne rabijo nedovoljena sredstva, da se ne dela škoda na tujem posestvu. Tako maščevanje ni lepo! — Delajmo raje vsestranski za blagor svojega naroda, da se povzdigne gmotno in duševno, združimo se Slovenci vseh strank v dovoljen in tudi potreben odpor proti nakanam lahonstva. — a nikar ne posnemajmo zgledov istrskih lahonov in šarenjakov. — Prosimo torej ljudstvo na deželi, naj se pomiri in naj stoji trdno za svojimi voditelji, ki gotovo le prav svetujejo in želijo. Ako so nasprotniki zdvijali, pokažimo jim, da smo ohranili mi mirnejšo kri, kajti uverjeni smo, da: prihodnost je naša! —

A. G.

Dopisi.

Iz Aleksandrije. — (Slovincem, ki prihajajo v Aleksandrijo). Slovansko društvo (Славянское друество — «slavjanskoe družestvo») «Sloga» za Egipet je sklenilo v raznih sejah meseca januarja sledeče:

1. Imenovalo je svojim poverjenikom gosp. Janeza Šemca, da vzame v društvenem imenu veliko stanovanje v Aleksandriji (drevesna ulica, — rue de l'arbre (franc.), — sekka el-šágara (arabski), v namenu, da se otvori tam zavetišče (azil) za slovenske služkinje v Egiptu, ponajveč Primorke in Kranjice, v manjšem številu Štajerke in Korošice.

2. Vsaka slovenska služkinja, ki pristopi društvu ter plača na mesec majhno svotico 4 pijastrov tarife, bo imela sledeče pravice:

a) M. zdravnik, gosp. dr. Karol Pečnik, je storil društvu veliko uslugo, da se je brezplačno obvezal, zdraviti zastoj vse služkinje, ki so članice društva;

b) služkinje članice, dobivajo zdravila itd. brezplačno v lekarni, ki jo društvo v to določi in naznani;

c) v slučaju hujše bolezni imajo pravico po dovolitvi od strani društvenega zdravnika vstopiti v evropsko bolnišnico (hópital evropéen) ter bo plačevalo za nje društvo vse stroške v bolnišnici, ako vstopijo v nižji razred, ter polovico stroškov, ako vstopijo v višji (gosposki) razred v bolnišnici.

3. «Slogino» zavetišče je namenjeno, da nameščuje domačo očetovo hišo vsem služkinjam v daljni tuji deželi; ono naj bo znanostno središče vsem Slovenkam in Slovincem v Egiptu. Članice bodo dobivale tam pomoč in dober svet v vseh neprilikah življenja ter je-klene podpore proti vsem krivicam, ki bi se jim godile. Tam dobé stanovanje in hrano, za čas, ko so brez službe ali bolehe. Istotako se odpré tam Čitalnica za služkinje z raznimi časopisi ter soba za shode in veselice. V zavetišču bo tudi urejena brezplačna mešetarija za službe.

Slovenske služkinje v Egiptu so delale domačim občinam do zdaj velike stroške, posebno so imele plačevati nekatere občine visoke svote za egiptске bolnišnice. Slovansko društvo ne pomaga samo služkinjam, temveč tudi domačim ubogim občinam, ki so do zdaj hudo trpele; ono pomaga pa tudi očetom in materam, ki imajo hčere v Egiptu. Do zdaj se je skoro polovica vseh slovenskih služkinj v Egiptu poizgubila po svetovnih mestih, kakor so Aleksandrija in Kahira (Kajira) ter strašno spridila. Delale so te nesrečnice smrtno sramoto ne samo slovenski nasebini v Egiptu, temveč slovanskemu imenu sploh, še večjo sramoto pa domači očetovi hiši v domovini. V svojo korist so naprošeni očetje in matere, ki imajo hčerke v Egiptu, da nam nemudoma naznanijo imena svojih hčera ter kraj, kjer služijo, istotako, da jih od doma prisilijo, pristopiti k društvu. Društvo je pripravljeno takoj odgovoriti ter dajati zaželjena pojasnila. Vse občine in župnijski uradi, ki imajo služkinje v Egiptu, so naprošeni v svojo korist, ker jim društvo odzame hudo breme plačil za egiptovske bolnišnice, da nam nemudoma pošljejo natančni imenik vseh domačink v Egiptu. Društvo vrne na to občinam in župnijskim uradom imenik onih, ki so vpisane v društvo ter so poštene. Čč. gg. župnike v župnijah, kjer je izseljevanje v Egipt na dnevnom redu, kakor n. pr. v Biljah, Dornbergu itd. bi prosili, da razglasijo to objavo, v kolikor mogoče, raz prižnic. Nadalje se prosi, da se prisili vsaka, ki hoče odpotovati, vpisati ter prijaviti društvu.

Vse zaproseno naj se pošlje na naslov g. dra. Karola Pečnika, m. zdravnika v Aleksandriji, ali pa na naslov č. g. slovanskega duhovnika o. Huberta Ranta O. S. Fr., samostan sv. Katarine v Aleksandriji.

Nadalje prosimo one blagosrčne rodoljube, ki imajo vsmiljenje z našimi ubogimi deklety v daljni tuji deželi za pošiljatev knjig in časopisov za knjižnico in Čitalnico v «Sloginem» zavetišču.

Aleksandrija v Egiptu, 15. febr. 1897.

Gdbr slov. društva „Sloga“ za Egipt:

Generalni advokat dr. Lujo Žaja, tč. predsednik.

M. zdravnik dr. Karol Pečnik, tč. podpredsednik.

O. Hubert Rant O. S. Fr., duhovnik slovanske katol. kolonije.

Veletražec Ivko Cibilič, tč. tajnik.

Pomorski kapitan Lindi, pom. kap. Car, Berguljan, Fernus, Keršelič, Janez Šemec itd., tč. odborniki.

(Vsi slovenski časopisi. osobito pa kranjski in primorski, so naprošeni v imenu dobre stvari za ponatis).

Dostavek uredništva. — V posebnem zaboju smo odposlali na naslov gosp. dr. K. P. knjige iz naše zaloge. Ob enem prosimo svoječasno imenik vseh udov iz naše dežele, pa tudi poročila o gibanju in delovanju Vašega prekristnega društva.

Domače in razne novice.

Politično društvo «Sloga» v Gorici izreka najiskrenejšo zahvalo vsem slovenskim volilcem, ki so se pri letošnjih državnozbornih volitvah strogo držali navodov, dobljenih od vodstva. Izjemé so bile v peti in v prvi volilni skupini tako majhne, da ne morejo škodovati odličnemu ugledu, katerega uživajo goriški Slovenci že od nekdanj radi uzorne volilne discipline daleč na okrog. Neuspeha v prvi kuriji niso zakrivali Slovenci, marveč oni, ki so imeli platno in škarje v svojih rokah. Proti krivici in sili je boj nemogoč brez pomoči od one strani, od katere se sme pričakovati in zahtevati. Zakleto je vse proti nam, a bati se nič; naša stvar je pravična in sveta ter mora zmagati; pomagajmo si z delom in uma svitlimi meči, in Bog nam bo pomagal. Naši sovražniki niti ne prikrivajo svojega sovrašstva do nas, marveč je javno izražajo, ne da bi bilo jim se bati kazni radi tega. Mi pa ne omagujemo; tesno se oklenimo drug drugega; vse razlike mišljenja in čustvovanja naj nehajo med nami; skupna skrb nam bodi, da ohranimo narod, da mu priborimo, kar mu gre, da ga oprostimo robstva na lastnih tleh, da ga napravimo gospodarja v lastni hiši. Vse to nam je mogoče s složnim in vztrajnim delom na gmotnem in duševnem polju. V krasnem svitu se je pokazala složnost Slovincem v mestu in na deželi. V tem duhu delujmo dalje.

Volilce naših trgov se enkrat prav iskreno zahvalujemo, ker so šli v tako lepem številu na volišče. Dokazali so s tem, da se zavedajo svoje narodne dolžnosti in svoje važnosti tudi v tej volilni skupini. Letos je prišlo že do 600 naših volilcev na volišče! Hvala jim! — Znanost pa bo treba paziti, da bodo smeli voliti vsi volilci cele županije in ne le davčne občine. § 7. drž. vol. zakona in § 13. dež. vol. reda določata takó in ne drugače!

Pozor, Slovenci! — V zadnji «Soči» smo vas opozorili na veleposestnike, kateri živijo mej vami, a so glasovali nasprotno. Ti so se nam pokazali v pravi svoji luči. Takih ljudij se morate izogibati ter okleniti le svojih pravih prijateljev. Kakor so se pokazali pri volitvah omenjeni veleposestniki, tako so se odlikovali z izzivanjem proti Slovincem skoraj vsi zagriženi goriški trgovci, ki se vam dobričkajo, ko potrebujejo vaših grošev.

Kakor priporočta «Corriere» svojim somišljenikom, naj se ogibljejo slovenskih krajev in gostilen tako priporočamo tudi mi vam, da opustite kupovanje v nasprotnih prodajalnicah bodisi sukno, platno, moko, kavo itd. Ne podpirajte nasprotnikov, temveč le svoje domače trgovce, obrtnike, zdravnike, odvetnike itd., držite se odločno narodnega gesla: «Svoji k svojim!»

Nimamo sicer obilo svojih trgovcev, obrtnikov, zdravnikov, odvetnikov itd., ukladu temu jih je toliko, da bi mogli ustreči vsem zahtevam občinstva. Oklenimo se torej svojih ljudij in pustimo nasprotnikom njihove Furlane, naj jih oni redijo. Prizadevajmo si, prigovarjati našemu ljudstvu, da ne kupuje več pri nasprotnikih. Imamo v Gorici tri trgovine z vinom na veliko (Dekleva, Pečenko in vinarsko društvo), kupujmo vino torej le pri njih; zalogo moka imajo v Gorici Ivan Kaučič in Drašček na Kornu ter Kuštrin v Gosposki ulici. Zalag jestvin (kave, sladkorja, riža itd.) je tudi nekaj (Kuštrin, Peter Drašček, Jakob Gril — katerega oglas glej na 7. str.). V Gorici je obilo naših krojačev, nekaj čevljarjev, mizarjev in drugih, le malo truda in dobre volje se hoče — pa vse pojde. Podpirajmo svoje ljudi in sčasom dosežemo to, da ne bomo odvisni od nasprotnikov. Zahajajmo kupoval le k takim trgovcem, za katere smo gotovi, da nam niso nasprotni; v Rastelu se je pokazal edino g. Mose, da nam ni nasproten, ker je dal nam svoj glas kot veleposestnik. Kupujmo torej samo pri njem. Imamo fotografa Jerkiča, podpirajmo samo

njega in ne take, kateri se veselijo zmage nasprotnikov. Čč. duhovščina naj ne pozabi na našega svečarja Kopača z ozirom na to, ker je Bader potegnil z nasprotniki tudi letos. Oskrbljeni smo s tremi prodajalnicami papirja, knjigoveznico in tiskarno, da nam ni potreba podpirati nasprotnikov. V a n e k o v a tovarna piva na Goriščeku, in R o v a n o v a zaloga vrhniškega piva bodita tudi toplo priporočena; ne pijmo piva, katero prodajajo naši nasprotniki. — Nepozabimo na K o r e n o v o trgovino s steklenino, na F o n o v o prodajalnico klobukov in na naše gostilničarje.

Držimo se trdno gesla «Svoji k svojim!», ako nočemo biti podglaga tujčevi peti!

Sovrašstvo do Slovincem je združilo vse Lahe na Goriškem, liberalne in klerikalne; vsi so edini v boju proti nam. — Ali bi ne bilo želeti, da bi nasprotno nas Slovence združila ljubezen in skrb za narodni obstanek? Pozabimo vse malenkostne spore in podajmo si roke k skupnemu delu, katerega je takó silno mnogo, — delavcev malo. Na delo, bratje, na delo!

«Reichswer» o primorskih razmerah. — Včeraj nam je prinesla «Reichswer», ki stoji blizu grofa Badenija, uvodni članek o razmerah na Primorskem, da so naši nasprotniki kar debelo gledali. Na Dunaju vendarle niso tako slepi, kakor se je mislilo; to dokazuje rečeni članek. — «Reichswer» pripoveduje, kakó je lahonska večina tržaškega mestnega sveta uničila izvolitev g. Ivana Nabergoja samo zato, da mu da za-ušnico. Ta čin obsoja članek z najodločnimi besedami in potem nadaljuje:

Abermals fragen wir: Sind wir in Oesterreich oder in den — Abruzzen? Freilich, die Abruzzen gehören zu Italien, aber auch dort ist die italienische Regierung bestrebt, gesetzmässige Zustände herzustellen und die italienische Regierung wird gewiss nie und nirdens seitens eines Municipiums ein so herausforderndes und freches Benehmen, wie das, in dem sich die Herren von Triest seit langen Jahren gegenüber der Staatsgewalt gefallen, dulden. Nur wir in Oesterreich sollen uns Alles und Jedes gefallen lassen? Die Herrn Nabergoj zagedachte «Ohrfeige» trifft auch den österreichischen Staat und er darf sie nicht auf sich sitzen lassen.

Ja, das Mass ist voll. Noch weht auf dem Triester Castell die schwarz-gelbe Fahne, zu deren Vertheidigung sich allezeit die Söhne dieses Reiches zusammenfinden werden. Was muss aber dieses altehrwürdige Banner nicht Alles im gesammten Küstenlande mitansetzen? In Triest wirft man allmählig das letzte Feigenblatt von sich, man tritt offen mit der anti-österreichischen Gesinnung hervor. Die Reichsrathswahlen waren von Erscheinungen begleitet, die Jedermann, ob er nun sonst sehen will, oder nicht, die Augen öffnen müssen. Und wie die Alten in Triest sunen, so zwitschern die Jungen in — Istrien. Dort möchten die Italianissimi eine förmliche Anarchie etabliren, um ihrer verhassten slavischen Landesgenossen los zu werden. Man hört von Brandstiftungen und ähnlichen schönen Dingen. Die Civilbehörden scheinen vollständig rath- und machtlos zu sein, denn erst der wiederholten Intervention des Militärs ist es gelungen, das Aergste zu verhüten. Die Slaven haben eben anlässlich der Reichsrathswahlen das Verbrechen begangen, wieder ein Lebenszeichen von sich zu geben. Das passt aber weder den Italianissimi in Triest noch den Italianissimi in Istrien. Das ganze Triester-Territorium und das ganze Küstenland müssen italienisch sein — und sei es mit Gewalt. Wenn die Slaven mundtot gemacht sein werden, dann wird man das Küstenland um so besser als reifen Bissen für die Italia unita präpariren können. Bis dahin lassen wir aber nur ruhig unsere Millionen nach Triest wandern, wir haben sie ja überflüssig. Wenn seinerzeit die Italiener unser Festungsviereck schmunzelnd übernommen haben, dann werden sie es ja ebenso freudig mit dem saturirten Triest thun...

So meinen es nämlich die Triester Italianissimi. In uns sind aber nicht umsonst die schmerzlichen Erinnerungen einer halbvergangener Zeit wach. Die Lombardei und Venedig gingen hauptsächlich in Folge eines absolut verfehlten Regierungssystems verloren, und dieses absolut verfehlte Regierungssystem — wir scheuen uns nicht, den Finger auf die offene Wunde zu legen — ist auch in Triest zu Hause. Wir sehen zu, wie seitens der Triester Stathalterei nicht seit gestern, sondern seit vielen Jahren eine ganz und gar ungerechtfertigte Duldung und Mässigung geübt wird, die denn auch so herrliche Früchte zeitigt. Die Italianissimi mögen die tollsten und verwegenen Capriolen aufführen, im Triester Stathaltereipalais sieht und hört man nichts oder man rafft sich im besten Falle zu einer platonischen Erklärung auf, welche die Italianissimi nicht besonders achtungsvoll entgegennehmen. An ihrem gewohnten Thun ändert dies nichts. Der Stathalter von Triest, Ritter v. Rinaldini, möge die lange Reihe seiner Misserfolge Revue passiren lassen und er wird selbst am Besten inne werden, zu welchen Resultaten seine schwächliche Politik geführt hat. Indessen, die Zeit der Recriminationen scheint vorüber zu sein. Unter den obwaltenden Umständen ist rasches und energisches Handeln erforderlich. Ein neuer Geist muss in die Triester Stathalterei einziehen und müsste auch mit manchem Hergebrachten gründlich aufgeräumt werden. Die Italianissimi sollen endlich in nachdrücklichster Weise zu fühlen bekommen, dass auch die österreichische Langmuth ihre Grenzen hat.

Kdor ne zna nemški, mu povemo, da članek ostro obsoja vladni sistem na Primorskem, kakor smo ga vedno obsojali mi. Da, še v današnji številki stojé besede, katera smo napisali že v sredo, a se povsem zlagajo s trditvijo v „R.“, namreč, da — ko bi enkrat poitalijančili primorske Slovence — bi bila ta dežela kakor zrela hruška za „zjedinjeno Italijo“. — Vladin sistem na Primorskem imenuje enako nesrečen in zgrešen, kakor je bil oni v Lombardiji. Članek zaključuje, da z Rinaldinijevimi neuspehi mora biti konec in da treba začeti energično delati proti lahonski šopirnosti. —

To so — lepe besede z Dunaja. Zdaj pričakujemo še dejanj. Zdi se, da prihodnja večina v državnem zboru bo nam ugodna; naših poslancev „conditio sine qua non“ bo, da se mora odpraviti sedanji vladni sistem na Primorskem z možmi vred, ki mu verno služijo. In s tem je povedano vse!

Nasilstvo po italijanskem receptu. „Edinost“ poroča 23. t. m.: Danes se je dogodilo nečuveno nasilje. V seji mestnega sveta je bila na dnevnem redu verifikacija volitev. Volitve Frana Dollenza, Alojzija in Ivana Goriupa, Ivana M. Vatovca in Frana Kosca so potrjene; Nabergojeva pa uničena vzlic temu, da je verifikacijski odsek predlagal odobrenje in da ni bilo nikakega protesta proti volitvi. A sedaj se je dogodilo nečuveno: člani istega odseka niso glasovali za odobrenje. Svetovalec Ivan Goriup je protestoval proti takemu postopanju, rekši, da to je zaušnica vsi okolici. Slovenski svetovalci so se obrnili brzojavno do ministra-predsednika s prošnjo, da jim izposluje avdijencijo pri Nj. Veličanstvu. — Namestništvo je uničilo ta sklep mestnega sveta kot nezakonit. — Radovedni smo kaj se zgodi zdaj?

Italijani per burla! — Po volitvi v veleposestvu so Lahi slavili zmago po vseh krémah goriških in sicer v znani dostojni obliki, kot je to že prirojemo laškemu plemenu. Tako so slavili „častno zmago tudi v neki krémi proti Stračicam, kjer so spuščali umetne ognje, prepevaje znano škandalozno pesem in klicaje na adresu Slovencev navadne psovke kot „m... ai selafs“, „p... selafs“, „evviva Gorizia italiana“ itd. Ta ravs in kavs je trajal v gostilni tako dolgo, dokler niso pivci bili vrženi iz kréme. Ko se je to zgodilo in so bili na suhem, s suhim glom ter gotovo tudi suhim žepom, so se jim ohladili tudi laški živci. Hkrati so jeli nabijati vrata z nogami in vpiti „evviva i sloveni“, „abasso Verzeznassi“, „evviva Coronini“, „m... a Venuti“, „m... ai goriziani“ itd. Tako so končali slavno zmago! Dokler so jim plačali piti, so bili Lahi, ko ni bilo več cvenka, so obrnili zastavo. Taki so sploh ti umetni goriški Italijani, — kdor jim več da, tega so!

„Goriški Sokol“ je imel v soboto 13. t. m. v svojih začasnih prostorih svoj redni občni zbor, ki je bil še precej dobro obiskan. Po kratkem in jedrnatem nagovoru brata staroste, je prečital društveni tajnik letno poročilo, po katerem je bilo preteklo leto precej plodonosno, društvo je imelo več prav sijajnih zabav in izletov. Društvo ima 85 članov. Iz poročila denarničarjevega povzamemo, da je tudi gmotno stanje precej ugodno, zlasti, da se manjšajo društveni dolgovi, kar posebno v lepi luči pokazuje marljivo delovanje odbora. Oba poročila vrzel je zbor z odobravanjem na znanje. Društvenemu starostu in nekaterim drugim članom se je izrekla zahvala za denarne podpore. Pri volitvi odbora je bil brat And. G a b r š č e k zopet enoglasno izvoljen starostom, dalje so bili izvoljeni v odbor bratje: Martin P o v e r a j, Jos. M u s i č, Jos. K r m p o t i č, Drag. S t r u c e l j, Andrej S l o k a r, Emil K a v č i č. Ker se je br. Musič iz tehtnih vzrokov odpovedal odborništvu, je poklican v odbor br. Fr. H l a č a, kateri je dobil po vrsti največ glasov.

Iz Anhovega smo dobili uprašanje, kaj ima storiti tamošnje županstvo proti oni dvojici zaupnih mož, katera sta se prodala pri volitvi v peti skupini? Na to vprašanje naj odgovoré njiju volilci s tem, da pokličejo oba na odgovornost ter naj sklenejo potrebno, da se ovekoveči ta sramotni čin domačih izdajic!

Iz zapadnih Brd, 23. t. m. — Po vplivu naših vrlih državnih poslancev gg. dr. G. in grofa C. se je doseglo dovoljenje in obenem državna podpora za dozidanje mosta čez Idrijo pri Mirniku; to je velikansk korak k blagostanju za tamošnje Kraje. In g. K.! Kako smo se obnašali pri zadnji volitvi?! O ti plačilo sveta! — Sicer: brezznačajnost — sramota! K.

Iz Bolea nam poročajo, da tamošnji notar je daroval za „Legio Nazionale“ v Trstu 10 gld. — To je pač čudna novica! Ali take notarje pošiljajo na čisto slovenska tla?!

Naše pošte. — Poštna nabiralnica med Nabrežino in Devinom ima — nemško-laški napis. In to na — slovenski zemlji! Protestujemo proti takemu izzivanju!

Postaja v Devinu. — S 1. aprilom se bodo baje že ustavljali štirje osebni vlaki na mali postaji v Devinu. Pošto bodo vozili še nadalje z Nabrežine. Brzovlak baje noben se ne bo ustavljajal ondi. — Čudno zopet, da tudi tu so postavili — laške napise. Ali hočejo po vsej sili dati naši zemlji laški pečat, da bodo Lahi toliko bolj verjeli, da je to še vedno „neodrešena italijanska zemlja“? O, kakó se bo še maščevala taka nepolitiška politika! — (Pozneje smo doznali, da 1. aprila ne bo še postaja otvorjena.)

Poskušaj ulom. — Po noči 16. t. m. so hoteli lopovi ulomiti pri trgovcu Krčnarju Petru v Čepovanu, ter so v to svrhu donesli seboj vse priprave. Trгоvec pa je zaslišal ropot pri oknu in prihletel s samokresom v roki, na kar so tatovi utekli. Velike predrznosti pač treba za take lopovščine tu v Čepovanu, kjer je prav pri rokah žandarmerija.

Požar. — Iz Banjšic sv. Duha nam pišejo: Dne 20. t. m. ob 2 $\frac{1}{2}$ uri popoldne je pričelo goreti v naši občini, v vasi Ravna. Posestnik h. št. 32 je popolnoma pogorel, vničena je hiša, hlev in okrilje. Drugemu posestniku je vpepelil ogenj hišo in okrilje, tretjemu sosedu pa dve manjši gospodarski poslopji. Škoda znaša čez 3000 gld. Gasilci so bili kmalu na mestu ter po svoji marljivosti obvarovali druga posestva. Ko je nastal ogenj, ni bilo nobenega poškodovanih doma.

Najnovejše vesti.

* **Opozarjamo čitatelje** na članek „Pozor!“, katerega prinašamo na prvem mestu. Ob enem jih prosimo, da nam dopolneje spisana vsa taka dejanja, o katerih je govor v članku. Naše uredništvo je pripravljeno sprejeti tudi ustmene pritožbe, katere točno opiše in odpošlje na merodajno mesto, da tam zvedó, kako se godi Slovcem v Gorici, ki so v enomer izzivani, zavratno napadeni in obrekovani kot napadaleci!

* **Protest proti Verzeznassijevi izvolitvi v veleposestvu** je že na Dunaju. Ta temeljito sestavljeni protest našteva nič manj nego 82 slučajev nezakonitostij, kateri so uzočili, da ni bil izvoljen naš kandidat! Ker zaupamo v pravičnost državnega zbora, se nadejamo, da bo volitev uničena. Radi tega opozarjamo naše rojake na deželi, naj že sedaj pozvedujejo po novih veleposestnikih, kateri so zamudili reklamovati svojo volilno pravico za preteklo volitev; dotične pa prosimo, naj uredijo svoje reči, kakor tudi vsi oni, kateri so bili zavrženi iz ničevih razlogov, akoprav so reklamovali.

* **Volitev v veleposestvu.** — Resnici na ljubo izjavljamo, da se veleposestnika gg. grof Strassoldo Anton iz Gorice in Corsig Štefan iz Kojiskega nista udeležila volitve v veleposestvu, torej tudi nista glasovala za nam nasprotnega kandidata. O tem smo se pozneje zadostno prepričali.

* **V nedeljo** so zaprli v Dol. in Gorenji Vrtojbi ter v Št. Petru okoli 40 mladeničev in odraslih mož, ker so baje izzivali! — Vsaka sila do vremena, a Bog na vse veke!

* **Lojalnost progresovcev.** V Trstu je na dan volitve v 5 kuriji paradržal na balkonu nad uredništvom židovskega „Piccolo“ doprsni kip laškega kralja — Umberta! To dejstvo mora pač razkriti slavni vladi srce in obisti tržaških neodrešencev.

* **Važna vest.** — Splitski časopis „Jedinstvo“ je prinesel brzojavko z Dunaja, v kateri se povdarja, da je v poslanskih krogih splošno mnenje, da se morati uničiti volitve v peti skupini isterski in III. tržaški, ker na tem deluje tudi sama vlada.

* **„Fora“** tako je kričal proti Slovcem goriški župan Venuti na dan volitve za 5 kurijo. Kaj ko bi Slovenci zakričali f o r a z Venutijevo prodajalnico v Solkanu, kjer se zbirajo samo slovenski groši. „Veleučeni“ gospod župan naj le brzda malo svoj jezik, ter pomisli, da ako odmanjkajo slovenski groši, prične za razne Venutije doba suhe polente. „P. L.“

* **Vabilo** k domači zabavi s petjem, deklamacijo in tombolo, katero priredi ženska podružnica sv. Cirila in Metoda za Ajdovščino in okolice dne 4. aprila t. l. ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zvečer v dvorani slavnega društva „Edinost“ v Ajdovščini. Sedež 10 kr. Srečke po 10 kr. Vstop je dovoljen tistim, ki kupijo vsaj po eno srečko. — Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. K obilni udeležbi uljudno vabi načelnštvo.

* **Iz Sežane** se nam piše 19. t. m.: Včeraj je bil pri nas hud boj. Volilo je 112 od 147 volilcev. 108 jih je oddalo glas za Bujatti-ja, 1 glas — najbrže od notarja za Lenaša in dva listka sta bila prazna. Lepo je bilo, ko je obč. stražar zasačil Alojza Delcolta, pisarja c. kr. notarja Balabena, ko je ta pri volilcih glasovnice pobiral ter jih trgaj, samo da ne bi sli volit in tako je zamamil on, plačan od notarja je dobil 2 gld. za ta posel — in drugi notarjev podrepnica nekoliko volilcev, da niso prišli k volitvi. Včeraj so se ljudem odprle oči, spoznali so, kaj je notar dr. Balaben. — Kraševci zapomnite si to dobro in tudi vporabite!

Razgled po svetu.

Avstrija. — Nj. Veličanstvo cesar je dospel v soboto zvečer ob 8. uri s posebnim dvornim vlakom iz Mentone na južni kolodvor na Dunaju. V cesarjevem spremstvu je bil prvi nadmešter podmaršal knez R. Liechtenstein, generalni pobočnik grof Paar in dvorni svetnik Kaudy. Cesar je bil civilno oblečen in se je takoj odpeljal v dvor.

V soboto 20. t. m. so volila mesta na Spodnjem Avstrijskem. Na Dunaju je bilo izvoljenih 9 antisemitov in nijeden liberallec. Pač pa je trebalo ožje volitve za štiri mandate v notranjem mestu in v okraju Leopoldstadt. Ožja volitev se je vršila 23. t. m.

V soboto 27. t. m. ob 11. uri predpoldne se je otvorila poslanska zbornica. Naši poslanci so odšli v petek zvečer na Dunaj. — Od prihodnje večine v državnem zboru bo odvisno, ali homo primorski Slovani še nadalje robovali ali da se tudi nam dajo že davno zajamčene pravice. — Jugoslovanski klub mora biti! Štel bi 29 poslancev; ta klub bi v zvezi s Čehi, Poljaki in Rusini lahko tvoril tako ugodno zvezo, da bi se vlada morala ozirati na Slovence in Hrvate na jugu. — Slovenci spremljamo svoje poslance na Dunaj v težkih, usodepolnih časih; naj bi naši zastopniki na Dunaju tudi prav umeli sedanji položaj slovenskega naroda in se po tem ravnali. Bog daj Svoj blagoslov!

Prihodnjo jesen se bodo vršile velike cesarske vojaške vaje med I. (krakovskim) in II. (dunajskim) vojem z jedne ter V. (požunskim) in IV. (budimpeštanskim) z druge strani.

Ostale države. — 13. t. m. je došlo na Dunaj izredno perzijsko poslanstvo pod vodstvom generala Sardar Abdul-Kasim-Hana Naser-Ulj Muljka. Poslanstvo, ki sestoji od sedem najodličnejših časnikov in diplomatov, ima nalogo, da na dvorih na Dunaju, v Berlinu, Parizu, Londonu in Bruselju službeno javlja nastop novega šaha na prestol. Na Dunaju je ostalo poslanstvo dva dni potem je odpotovalo v Carigrad; nazajgrede od tam ostane zopet kaka dva dni na Dunaju, potem pa bo nadaljevalo pot v Berlin in Pariz.

Številna turška druhal je napadla 21. t. m. dva avstrijska in pet ruskih častnikov,

ko so jahali v Pero. Vsi so nevarno ranjeni. Druhal je kričala: „Pobijte jih!“ Policija se ni ganila. Ruski poslanik je zahteval zadoščenja.

Pri volitvah za državni zbor je izvoljenih v Rimu 161 vladnih, 13 opozicijskih, 9 radikalnih in 11 socijalno demokratičnih poslancev. V 18 okrajih bo ožja volitev.

V Stari Srbiji so Turki začeli Srbe moriti. V Rilepu so umorili dva srbska popa in dva bogata kmeta, v Tetovu so napadli svate in ubili 7 oseb, 21 pa nevarno ranili. Tudi v drugih krajih so bili izgredi. Srbi so močno razburjeni.

Nemška pomorska uprava namerava mornarico tako pomnožiti, da bo močnejša nego francoska. To se pa Nemcem težko posreči. Franciji je lažje napraviti novih ladij, ker je v ugodnih razmerah, kakor Nemčija. S pomnoževanjem svojih ladij Nemčija ne doseže drugega, nego da jih pomnože še druge evropske države in s tem se pomnože tudi davki, razmerje sil pa ostane isto. Nemčija bi še vedno rada igrala prvo ulogo v Evropi, zato pa pomnoženje svoje vojne sile, a kakor se kaže, nima sreče. Politična veljava Nemčije se vedno bolj manjša. Odkar je odstopil knez Bismark in se je sklenila zveza med Rusijo in Francijo, Nemčija prav malo velja v krogu velevlastij. To je izkusila tudi v krečanskem vprašanju. Z nasprotovanjem opravičenih grških teženj si je izgubila le spoštovanje omikanega sveta.

Razmere na Kreti.

Na Kreti je položaj vedno enak. Grški poveljnik Vassov se ne ozira na nikake diplomatske spletke in zahteve, temveč se točno ravna po poveljih, ki jih dobiva od svoje vlade. Sploh se misli, da bo Kreta zoper voljo evropskih vlastij nazadnje le spojena z Grško. Kako je evropska diplomacija pravična, razvidi se najbolj iz predloga Nemčije, po katerem naj se grške luke blokirajo. Ta brutalni predlog je povsem dostojen pruske politike. To je še dobro, da se vlasti ne morejo v tem sporazumeti. Obžalovati pa moramo, da urad za zunanje posle naše monarhije se je tudi izrekel za blokado. Nehoté se nam vriva vprašanje, si hoče mar naša država po takem potu pridobiti naklonjenost balkanskih narodov? Diplomacija naj dela, kar hoče, simpatije vseh plemenitih ljudi so — po našem mnenju — le na strani Grške.

Za povzročitelja ustaje na Kreti ima danes menda že ves svet turškega sultana. O tem poroča tudi Berović paša, ki je bil generalni guverner na Kreti. Sultan mu je bil poslal povelje, naj osnuje četo mohamedancev, ki bo požigala krščanske hiše in morila kristijane. Posebno vodje lanske ustaške vlade se imajo vsi pomoriti. Ker Berović paša ni hotel izpolniti sultanovih povelj, je že sultan iskal ljudij, da ga zastupijo, kar je pa on pravočasno izvedel. Ko so potem mohamedanci poklali mnogo kristjanov, katere umore je tudi sultan prouzročil, je sultan od njega zahteval, naj reče konzulum, da so temu oni krivi, ker so s svojim pasivnim postopanjem dajali potuho ustašem. Tudi tega ni hotel storiti, ker je vedel, da so konzuli vse storili, da se ohrani red. Na to je moral bežati v grški konzulant. On pravi, da lahko dokaže, da ne hrepeni toliko Grška po Kreti, pač pa Kreta po Grški.

Konečno nam je zabeležiti dogodek, iz katerega sklepajo židovski listi, da so z njim ustaši zgubili simpatije Evrope. Mešana vojska velevlastij, sestojeca od 605 mož je bila namreč poslana v Kandanos, da oslobodi Turke, katere so ustaši oblegali; pri tem pa je imela z zadnjimi nekaj prask. Skupaj je bilo oslobojenih 1910 mohamedancev. Komaj pa je evropska vojska zapustila mesto Kandanos, so planili ustaši v mesto in počeli po njem ropati. Na potu v Selin so ustaši večkrat napadli ta veliki transport; pri teh navalih so izgubili Turki del svojega premoženja in orožja. V enem slučaju je došlo do bitke, da so ustaši streljali na evropsko vojsko, in vojaki zopet na ustaše. Turko-

filski krogi hočejo ta dogodek uporabiti, da se znašajo nad krečskimi kristijani, pri tem pa pozabljajo, da imajo ustaši na Kreti pač malo povoda, da bi prizanašali vojski velevlastij, ki je doslej povsod ščitila le Turke in bombardirala krščanski tabor, za obrambo krisjanov pa ni mignila niti s prstom. Ni se čuditi temu, da so ustaši užaljeni, ko vidijo, kako so lepo brez kazni odšli njih bivši krvniki, kateri so jih pregnali iz Kandanosa, vzeli jim imetje, oropali jim hiše in pobili svojece.

Dne 21. t. m. zjutraj je začela blokada Kreta, ko je grško brodovje zapustilo krečske vode in odplulo proti otoku Ceriga. S tem je storjen samo prvi korak velevlastij za pomirjenje Kreta in je pretrgana njena zveza z Grško. Kaj sedaj sledi, ne ve nihče, tudi ne vlasti same, ker so prisiljene računati z nepričakovanimi dogodki.

Tudi na Grškem sodijo že o blokadi Kreta mirneje in prav zanimiva je vest, ki jo prinaša „Berliner Tagblatt“ navodno iz grških vladnih krogov, da je Grška pripravljena takoj izprazniti Kreto, če bi ji velevlasti obljubile, da pripade otok potem, ko se rešijo vsa vprašanja, Grški. No, o tem pač ne more biti govora po dosedanem postopanju vlastij. Z več strani se izreka misel, da Grška baje namerava pustiti defenzivni položaj proti Turčiji. V Tesaliji je sedaj na grški strani 25.000 mož, a na turški 80.000 mož posadke.

Blokado Kreta so objavili službeno 20. t. m. francoski in angleški oficijelni listi.

„N. Fr. Pr.“ je dobila iz Carigrada zasebno vest, da se je avstro-ogerski vojni attaché baron Giesl izjavil jako dvomljivo o pomirjenju Kreta. Po njegovi trditvi je na Kreti najmanj 40.000 dobro oboroženih ustašev, za njih razoroženje bi bilo treba v teh nevarnih in deloma nepristopnih krajih 80.000 mož redne evropske vojske. Vlasti to dobro vedo, za to ni nobena pripravljena prevzeti mandata za pomirjenje. Italija in Francija se sklicujeta na narodovo voljo, ki nikakor ni za take ekspedicije, Rusija in Anglija vzdržujeta se tega iz drugih razlogov, Nemčija in Avstrija pa sta odbili kar naravnost vsako sodelovanje pri tem koraku.

Grška vlada je pri avstro-ogerskem poslaniku protestovala proti postopanju avstr. vojne ladije „Sebenico“, katera je s streljanjem ugonobila grški jadernik pred Diom, radi tega je šel avstr. konzul grof Szechenyi k ministru vnanjih poslov, Skuzesu, ter mu izjavil, da je došlo do spoprijema med obema ladijama, ker jadernik ni hotel odnehati od izkrcanja svojega tovora, čeprav je bil večkrat na to pozvan. Sploh pa je avstr. vojna ladija storila vse mogoče korake, da reši moštvo grške ladije. Določilo se je, da se prične radi tega preiskava.

S Krete javljajo, da nameravajo ustaški vodje, občinski predstojniki in najuglednejši otočani napraviti skupno adresu na grško vlado in na evropske admirale, v kateri naglašajo, da je jedina želja krečskega prebivalstva zjedinjenje otoka z Grško. Adresa je že počela krožiti po otoku radi podpisov. V drugi adresi pa prosijo kralja, da naj na noben način ne pokliče grških čet s Krete. — S tem v zvezi je tudi sestanek štirih ustaških vodij, ki so na posebno povabilo admirala Canevara prišli k njemu na ladijo, kjer je zadnji imel govor o proglašenju avtonomije za Kreto. Ustaši pa so mu odgovorili, da ne sprejmejo nikakega rešenja razun zjedinjenja z Grško.

Kako dolgo bo trajala blokada, tega ne vedo niti poveljniki; ako ista ostane brez uspeha, t. j. ako ne zapuste Grki otoka, nameravajo izvesti tudi blokado grških luk Pireja, Korinta in Vola. Ker pa rok za izpraznenje Kreta ni določen, zato se danes še ne more resno misliti na blokado Grške. Sploh je krečsko vprašanje v tako zamotanem stanju, da ga Evropa brez medsebojne popustljivosti ne more rešiti in razvozlati. Grški kraljevič Konstantin, ki se je zadnje dni razgovarjal z nekim angleškim časnikarjem, je javno naglašal, da sedaj ne gre več za drugo, kot za poštenje, a Grška je pripravljena vse žrtvovati, tudi svoj obstanek, da reši svoje poštenje.

Dočim se izvršuje blokada in nadaljujejo brezuspešna posvetovanja, traja na Kreti najžalostnejše stanje, koje tudi peščica evropskih vojakov ne more zabraniti. V Kandiji so potrgana s hiš vsa konzulatska znamenja, prodajalnice in skladišča potepuhi ropajo in pustošijo.

Razgled po slovanskem svetu.

Hrvaška. — Srečna Hrvaška, vse v nji se organizuje po madjarskem stilu, doslej menda madjaroni edino še civilnega zakona pogrešajo. No, tudi tega dobe, kakor se kaže. Vlada namreč že pripravlja za prihodnje zasedanje deželnega zbora predloge o civilnem zakonu, o poddržavljenju cerkvenih matric in o priznanju brezverstva v Hrvaški. — Sedaj se stvar radi bližajočih se volitev še nekoliko prikriva. Opravičevala pa bo vlada vpeljavo teh zakonov s tesno zvezo Hrvaške z Ogersko, vsled česar je treba za redno poslovanje tudi enakih zakonov v vseh važnejših rečeh. Kdor pozna hrvaško vladno stranko, ne dvomi, da stvar pojde na Hrvaške se laže nego je šla na Ogerskem. Kaj pa poreče narod k temu, se pač malo vprašuje!

Dalmacija je dobro osnažila svojo hišo: tudi mesta so izvolila same Hrvate in Srbe v zmišlu sklenjenega kompromisa. Dalmacija je popolnoma povrnjena sama sebi, to je sad bratskega sporazumljenja. Torej: močni smo Slovani, ako smo jedini in lahko smo jedini, ako le — hočemo!

† **Edvard Jelinek**, plodoviti češki pisatelj, kateri je bival lansko leto v Gorici, je umrl 16. t. m. v Nemški Poljski. Ta vest gotovo razžalosti njegove znance in prijatelje mej Slovenci in Hrvati, katerim je bil vnet prijatelj. Bodi mu blag spomin mej Slovenci!

Češka. — Trgovinske zbornice na Češkem so izvolile 4 Mladočeha in 3 nemške naprednjake.

Pri volitvah v čeških mestih je izvoljenih 17 Mladočehov, 6 nemških liberalcev, 4 narodni Nemci in 1 fevdalec. Liberalci so izgubili dva mandata. Posebno jih boli, da so izgubili Budjevice. Vedno so trobili v svet, da je to mesto nemško, pri volitvah so pa zmagali Čehi v običnem volilnem razredu v mestni kuriji.

Na Dunaju že računajo, da bo treba Mladočeha pritegniti k novi večini. Grof Badeni je pripravljen, jim dovoliti češki notranji uradni jezik in da mora vsak uradnik na Češkem in Moravskem biti več obeh deželnih jezikov. Tudi češko vseučilišče in češko tehniško solo za Moravsko je vlada tudi pripravljena dovoliti, če pristopijo na vladno stran. V državnopravnem oziru pa tudi sedanja vlada Čehom ne misli ničesar dovoliti. Grof Badeni ve, da tudi v novem državnem zboru za obnovenje češkega državnega prava ne dobi večine. Če Čehi vladi odreko pomoč, bo se zopet oprl na levičarje, kateri bodo v novi zbornici imeli kakih 60 poslancev.

Slovaška. — V mestu Tisovcu je bila v slovaški šoli neka slavnost, pri kateri so nosili otroci zastavo in trakove v narodnih barvah. Ogerske oblasti so videle v tem opasnost za državo sv. Štefana (!), pa da jo rešijo, so zaplenile zastavo, prireditelje slavnosti pa so obsodile vsakega na 125 gl. globe in na 13 dni zapora. Tako je torej Madjarska iz nova „rešena“, ob enem pa pridobi na lahek način nekaj stolakov za pokritje milenijskega primanjkljaja.

Galicija. — V tej kronovini je pri volitvah tekla kri; volitev v peti skupini je zahtevala človeških žrtev. V Davidovu, okraja Lvovskega, je množica ubila enega volilnega komisarja, orožniki so pa ustrelili dva kmeta.

„Neue freie Presse“ skuša ta krvave dogodke v Galiciji izkoristiti v to, da bi poslali nemških uradnikov v Galicijo. Ko bi Galicija od drugih avstrijskih dežel ne bila tako ločena glede svobodnega priseljevanja uradnikov, bi se tam volilo prav tako, kakor se voli v drugih deželah. Seveda nemškim listom se želja ne izpolni. Nemci ne morejo postati uradniki v Galiciji, ker ne znajo poljščine. Sicer pa tudi nemški uradniki niso

še jamstvo za poštene volitve. Dobro nam je še v spominu, kaké volilne sleparije so se vršile na Kranjskem pod nemškimi uradniki.

Bosna - Hercegovina. — Ista usoda kakor pred kakor kratkim mostarsko, je zadela sedaj tudi pravoslavno cerkveno občino v Sarajevu. Vlada jo je namreč razpustila in imenovala vladnega komisarja. Nekateri listi navajajo kot povod razpustitve ta, da vladi ni ugajalo, ker se je ta občina bila udeležila deputacije, ki se je na Dunaju pritoževala, da bosenska vlada ruši pravice srbske cerkve. Vlada pa utemeljuje razpustitev, da je bil že zastopu te občine pretekel čas, a se vzlic vladnemu pozivu niso vršile nove volitve. Pravi vzrok pa bo najbrž ta, ker pravoslavni v Sarajevu nič kaj ne marajo novega metropolita Mandića ter se njegovim odredbam nečejo ukloniti; vsled tega je metropolit poklical vlado na pomoč, katero mu je ista tudi naklonila.

Srbija in Bolgarija. — Za karakteristiko odnošaja med Srbijo in Bolgarijo naj služi prestolni govor bolgarskega kneza, s katerim je te dni zaključil zasedanje narodnega sobranja in v katerem se nahajajo naslednje pomenljive besede: „Veliko veselje je napravil bolgarskemu narodu poset, s katerim je blagovolil počastiti našo prestolnico mladi gospodar sosedne in bratske nam Srbije, Njeg. Veličanstvo Aleksander I. Navdušenost, s katero je bil tu pozdravljen, je dokazala njemu in njegovemu narodu, kako bolgarski narod deli bratska in lepa čustva, katera so ga dovedla med nas. Smelo izrekam nadejo, da bodo ta vzajemna čustva nam za podlago bratskemu sporazumljenju in nerazrušljivemu prijateljstvu med obema sosednjima državama. Tudi vi ste v imenu naroda dali sijajen dokaz vzajemnosti pri sklepanju trgovinske pogodbe, ki se je sklenila mirnim načinom in častno za obe državi“.

Bolgarija. — Minister Stojlov je rekel javno v bolgarski kazini, da sta sklenili Bolgarija in Srbija zavezo. — Ko je bil kralj Aleksander v Sofiji, vprašal je bolgarskega polkovnika, je li bil že kdaj v bitki, na kar mu je polkovnik odgovoril, da je bil jeden glavnih poveljnikov pri Slivnici, kjer je Battenberzan pobil Srbe. Aleksander je dejal na to: „Nadejam se, da ne pridete nikdar več v tako priliko!“ Te besede se smatrajo za dokaz resničnosti Stojlove trditve.

Rusija. — Ruske ženske doslej niso smele obavljati odvetniških poslov na sodiščih. Kakor pa sedaj poročajo iz Petrograda, je eden del sodne komisije za to, da na okrajnih sodiščih tudi ženske smejo opravljati nekatere službe, in sicer: službe privatnega branitelja. Za to zvanje ni treba obiskovati juridiške fakultete, ampak samo polaganje izpita. Izza tega izpita bodo tudi ženske mogle opravljati nekatere odvetniške posle.

„Novoje Vremja“ prinašajo iz službenega izvora sledeče: Po velikonočnem tednu (25. aprila) pričakujemo v Petrogradu visoke goste. Najprej pride cesar Fran Josip I., potem siamski kralj, nemški cesar, italijanski kraljevič s soprogo, črnogorski knez Nikola I. in predsednik francoske republike Faure. Zadnji pride na francoski oklopnjači v spremstvu celega oddelka mornarice, katero brodovje bo usidrano deloma v kronštatski luki, deloma pa pri „Novem Petrovskem dvorcu“. Po končanih svečanostih v Petrogradu odide Faure v Moskvo.

Raznoterosti.

***Službeni jezik v naši vojni mornarici.** — Zagrebškemu „Obzoru“ pišejo to-le šalo, katero po našem menenju ni smatrati kakor tako, ampak kakor povsem resnobno dejstvo: Kakor znano, je glasom obstoječih predpisov službeni jezik jezik v naši c. in kr. mornarici — nemški. No, kadar je morje mirno in tiho, takrat je res službeni jezik nemški, ker se omejuje le na par konvencionalnih povelj. Toda, ako se pojavi nekoliko vetra in se prične ladija gugati, tedaj se službena nemščina prelevlja v slabo — italijansčino. Kadar pa se dviga vihar, tedaj ni več predpisov in na ladiji je jedini

službeni jezik — hrvaški. Kadar gre za ladijo in življenje, takrat celó oni častniki, ki niso naklonjeni hrvaščini, najrajše govoré hrvaški, kajti znajo, da mornarji razumejo povsem dobro jedino ta jezik.

*** Pretkano tatinstvo** se je izvršilo te dni v Nici. K nekemu zlatarju se je pripeljal v elegantni kočiji fino oblečen zakonski par z otrokom. Zahtevala sta jedno veliko in jedno majhno naprsno iglo (brošo). Prav ko so se začeli pogajati za kupno ceno, prikazal se je méj vrati raztrgan berač, proseč miloščine. Gospa je vrgla v beračev klobuk par novcev in skrivaj se veliko — iglo, na kar je berač izginil. Pogodivši se za ceno, hotel je zlatar kupljeni igli zaviti, tedaj pa je zapazil, da velike igle nikjer ni. Vse iskanje po nji je bilo zaman. Preiskali so otroka, obrnili vse svoje žepe, a igle niso našli. Elegantni zakonski par je na to kupil samo malo iglo. Za tem je minulo precej dnij, ko je okradeni zlatar na izprehajališču srečal finega gigerlskega gospoda, čigar obraz je bil — onega berača. Trkoj ga je pustil aretirati, in zvedelo se je, da je elegantni zakonski par z otrokom in gigerl tatinska družba, ki je izvršila že mnogo drugih spretnih tatvin.

*** Palača iz srebra.** Doslej smo poznali kristalno palačo, palače iz soli in celó palačo iz ledu, toda Američani hočejo sedaj vse to prekositi s palačo iz pristnega srebra. Ravnateljstva transmissipijske razstave, ki bode v Omahi od junija do novembra 1898, sklenilo je zgraditi palačo iz srebra. Ta palača, kateri dajo ime „Eldorado“, bode najprivlačnejši predmet razstave. Pokrivala bode 120 štirjaskih metrov, bode okrašena s stolpi in vsakovrstnimi bogatimi okrasi ter bode pokrita od zunaj in od znotraj s ploščami iz pristnega srebra. Srebro dajo rudniki na Vstoku. Pokriti bode treba srebrnimi ploščami preko 300.000 štirjaskih čevljev. Ne zna se še, koliko bode vredno to srebro, ker ni še določeno, koliko naj bodo plošče debele.

Narodno gospodarstvo.

Slepota pri konjih. Marsikdo je že opazil, da med vsemi domačimi živalimi je konj najbolj podvržen očesnim boleznim ter pogostokrat oslepi. Najnavarnejši vzrok tem boleznim je pa slab, pokvarjen zrak v hlevih. Namesto zdravega, svežega zraka nahajamo čestokrat po konjskih hlevih močan, pekoč dim, ki je tembolj sprijen in škodljiv, čim nižji so hlevi in čimbolj pomanjkjuje po njih svetlobe, dobrega prevetrila (ventilacije) in čistote. Konjskemu hlevu je treba narediti okna od zgoraj tako, da imejo konji proti njim obrnjene glave. Vedno pa morajo konjski hlevi biti dobro razsvetljeni, kajti konj ne ljubi temote, kakor n. p. prasiči, ki jim pripravljajo umetno temoto, ampak svetel, prijazen hlev. Lahko je odpraviti pekoči duh, ki očem toliko škoduje, ako hlev primerno prevetrjuje ter skrbiš za dobra in trdna tla, ki ne srkajo vse scalnice, ampak sproti odteka moča. Treba je tudi hlev imeti čeden in čist. Polovica slepih konj si je nakopala slepoto v slabih hlevih.

Kako se pri gosch spozna starost? Gos ima v peruti na vrhu, poleg največjega letalnega peresa, dve majhni, ozki, ostasti, zelo trdi in trdo vsajeni peresi. Na daljšem izmed teh dveh peres se spozna starost. Leto stara gos ima namreč na zunanji strani tega peresa počezno udrtino (zarezo) kakor bi potegnil čeznje s trioglato pilo. Dveletna gos ima dve taki zarezi, triletna tri itd. Kolikor zares, toliko let ima gos.

Zastajanje mleka v vimenu vsled površne molže je škodljivo, ker 1.) dobimo manj mleka, 2.) je zaostalo mleko najmastnejše, torej najboljše, 3.) krava odneha z mlekom, ker mlečne žleze delujejo toliko bolj, kolikor bolj se dražijo in 4.) povzroča zaostalo mleko v vimenu razne bolezni.

Poslana.*

Govorica, da sem jaz podpisani delal za nasprotnike o priliki volitve v veleposestvu, je popolnoma neosnovana.

Resnično je le toliko, da sem zasledoval kupčevalce slovenskih glasov, da tako preprečim njih nepošteno delovanje na škodo naši narodni stvari in ob taki priliki so me nekateri videli v bližnji družbi takih trgovcev.

Da sem jaz popolnoma naroden mož, more to potrditi slehrna oseba, na katero bi se skliceval in zato mi se čudno zdi tako postopanje od strani svojih sorojakov v domači vasi in na deželi.

S pošteno besedo zagotavljam, da sem popolnoma nedolžen!

V D. Vertobji dne 27. marca 1897.

Franc Podberšič.

Ker me nekateri obrekujejo, da sem se izneveril Slovincem pri volitvi v veleposestvu dne 22. t. m., oziroma, da sem prodal svoj glas ter da sploh nisem osebno volil, — izjavljam tem potom, da je to nesramna izmišljotina in grda laž, kajti jaz sem se držal strogo narodne discipline in volil kandidata, katerega nam je priporočilo naše politično društvo. Vabim torej dotičnika, kateri je to govorico raznesel, naj pride na dan z dokazi, drugače se bode moral zagovarjati pred sodnijo, kot obrekovalc tuje časti.

V Podsenici, dne 26. marca 1897.

Mihael Marinič,

veleposestnik.

*] Za sestavke pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor nalaga tiskovni zakon — Op. pr.

Loterijske številke.

20. marca:

Dunaj	60	7	72	1	4
Gradec	59	18	22	61	42

27. marca:

Trst	59	23	75	55	58
Linc	60	58	67	4	41

Dunajska borza

23. marca 1897.

Skupni državni dolg v notah	100	gld.	65	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100	„	65	„
Avstrijska zlata renta	122	„	65	„
Avstrijska kronska renta 4%	100	„	35	„
Ogerska zlata renta 4%	121	„	90	„
Ogerska kronska renta 4%	99	„	15	„
Avstro-ogerske bančne delnice	944	„	—	„
Kreditne delnice	358	„	—	„
London vista	119	„	65	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	„	85	„
20 mark	11	„	73	„
20 frankov	9	„	52	„
Italijanske lire	45	„	05	„
C. kr. cekini	5	„	65	„

Tržne cene.

za 100 kilov

Kava: Santos	gld.	132—	do	140—
Sandomingo	„	160—	„	—
Java	„	160—	„	164—
Cejlon	„	185—	„	—
Moka	„	192—	„	—
Sladkor	„	34—	„	35—
Špeh	„	52—	„	56—
Petrolij v sodu	„	18 ³ / ₄	„	—
v zaboju	„	6-10	„	—
Maslo surovo	„	64—	„	66—
kuhano	„	81—	„	82—

Moka: (Majdičeva):

št. 0 gld.	15-45,	št. 1 gld.	14-95,	št. 2 gld.	14-45,
„ 3	13-85,	„ 4	13—,	„ 5	12-45,
št. 6 gld.	11-45,	št. 7 gld.	9-45		

Ogerska:

št. 0 gld.	15-20,	št. 1 gld.	14-70,	št. 2 gld.	14-20,
„ 3	13-70,	„ 4	13-30,	„ 5	12-80,
št. 6 gld.	12-20.				

Otrobi debele	gld.	4-50	do	4-70
drobne	„	4-50	„	4-70
Turšica navadna	„	5-50	„	6-40
Oves	„	6-50	„	7—

Kdor želi **slamoreznico, mlatilnico, gepclj, trienr**, ali sploh kaki potrební in koristni **kmetijski stroj** kupiti, naj zahteva prvi najnovejše stroje obsega-joči slovenski cenik od prve in edine **slovenske zaloge kmetijskih strojev na Goriškem**,

Franjo Babnik-a

— v Gorici (začasno Via Formica 12). —

Zastopniki se iščejo.

Cena v kronah.

Jakob Gril,

trgovec z mešanim blagom in pekar

v GORICI 38 7-1

ulica Sv. Klare štev. 4.

priporoča slavnemu slovenskemu občinstvu, posebno onemu iz Brd, svojo bogato založeno prodajalnico raznega jediln. blaga, n. pr. **kavo, sladkor, moko, otrobe, olje** ter **druge jestvine**, kakor tudi **vedno sveži kruh** in drugo pecivo. Prodaja se na **drobno** in na **debelo**. Cene so zmerne, da se ne boji konkurence nikake druge prodajalnice. Kot Slovenec in podpiratelj vsega, kar je slovenskega v Gorici, se toplo priporoča svojim sorojakom na deželi! **Svoji k svojim!**

Izvrstno

33

dalmatinsko črno vino

(domači pridelek)

razpošilja podpisani od 100 litrov naprej na vsako postajo avstro-ogerske monarhije.

Vino se računi po njega kakovosti in sicer postavljeno do Trsta po 18 do 22, a za vse druge postaje od 20 do 25 gld. za 100 litrov.

Pristni izvrstni tropinovec po 60 do 70 kr. liter.

Fino namizno olje 60 kr. liter, semenska čebulica 5 kg. poštnine prosto za 2 gld. priporoča

Alojzij Bratina,

grajščinski oskrbnik v Dubrovniku, Dalmacija.

(Dopisuje se slovensko).

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda 1

s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

priporoča

po nizki ceni slavnemu občinstvu

svoja pristna briska vina: rebulo, modro frankinjo in druga navadna črna vina, pridelke svojih članov.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Uzorce vin pošilja na zahtevo.

Anker

25, 25-8

Liniment. Capsici compos.

iz Richterjeve lekarne v Pragi

pripoznano kot **izvrstno bol ublažujoče mazilo**; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gld. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to **splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo**

vedno le

Richterjev Liniment s „sidrom“

kot edino **pravo** in vzame le tako steklenico, ki je previdena s „sidrom“ kot znano zaščitno znamko.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Pragi.

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze srčnega sočutja, ki so nam došli povodom smrti gospoda

Franca Marussig-a

načelnika postaje južne železnice.

kakor tudi za brezštevilne ustmene in pismene izraze sočutja in za obilno uprav veličastno udeležbo pri pogrebu, ter darovateljem krasnih vencev nam nikakor ni mogoče vsakemu posameznemu dostojno se zahvaliti. Zato prosimo, da dotičniki izvole tem potom našo najprisrčnejšo in iskreno zahvalo sprejeti na znanje.

V Gorici, 27. marca 1897.

Žalujoča rodbina

Marussig.

Jakob Klemene, trgovec z manufakturnim blagom, ulica S. Antonio št. 1 v Trstu, naznanja slavnemu občinstvu, da je poslal na deželo svojega zastopnika, gosp.

Franjo Klančer-ja,

kateri se predstavi v kratkem p. n. odjemnikom. Prosi rodoljubne rodbine, da ohranijo naročila za njegovega popotnika.

C. kr. privileg.

krojni aparati.

M. POVERAJ

krojaški mojster in trgovec v Gorici, se je preseli s 1. marcem t. l.

na Travnik št. 22 I, nst.

Naznanja slavn. občinstvu, da pošlje v kratkem svojega popotovalca na deželo prosé, da se mu prihranijo cenj. naročila.

Zaloga piva

iz

prve kranj. eksportne pivovarne

T. Fröhlich-a

na Vrhniki pri Ljubljani
v Rabatišču 18. - GORICA - via Rabatta 18.

Priporoča se p. n. gg. gostilničarjem in zasebnikom v mestu in na deželi.

Prodaja izborno pivo v sodčkih po $\frac{1}{1}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ Hl., in v steklenicah po $\frac{1}{2}$ L.

Steklenice pridejo iz pivovarne napolnjene, pasterizirane in plombirane.

NB. Glede cene in dobrote piva se ne bojim konkurence.

Rojakom v mestu in na deželi se toplo priporoča z geslom

Svoji k svojim!

81 5-1

Joško Rován,
zastopnik pivovarne.

Klepar Artur Makutz

Ozka ulica 1. — GORICA — Via Stretta 1.
priporoča

Škropilnice proti peronospori (ponovljene po Vermorelovi sestavi). Baker je trd in svetel. Zaliske (valvole) se more lahko premeniti. Škropilnica je sestavljena priprosto in tako, da škropi lahko na tri načine po volji lastnika.

Cena je zelo nizka.

Stroj za žvepljanje sodov iz cinkanega železa.

Prilava za obvarovanje vina pred plesnobo in cikanjem pri točenju iz soda (kan). 29 13-5

Meh za žvepljanje grozdja raznih sistemov.

Sprejemlje v popravljanje vsakovrstne druge škropilnice, kakor tudi prevzema vsa druga v kleparsko obrt spadajoča dela.

JOS. VINDYŠ

tovarna strojev in livarna

Praha - Smichov, Vinohradská ulica št. 94.

priporoča

patentne stočilne stroje

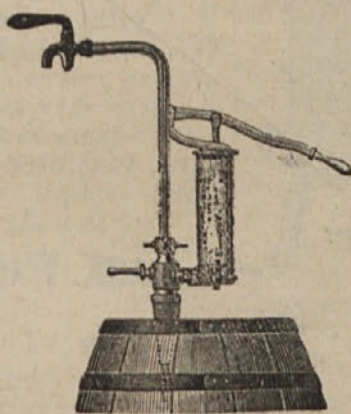
brez zamaševanja in s sočasnim zamašenjem steklenic,

ZRAČNE TLAČILKE

(lastna iznajdba)

povsem nove, zboljšane sestave, **kotle s pumpo, čistila za steklenice, zamašilke in kaprovalke steklenic, tlačilke, parni ventili in zaklopnice** vseh vrst iz rdečega zlitka, medenine ali železa od najmanjšega do največjega obsega.

Ceniki na zahtevo brezplačno.

Mladenič, 30 let star, zmožen slovenske, nemške in italijanske

išče službo

kot natakar, sluga, občinski obhodnik ali kaj drugega. Več pri upravnistvu. 75

Prvi in najstarejši fotografično-umetniški zavod

Antona Jerkiča v Gorici na Travniku

(poleg nadškofije št. 11)

prevzema vsa v fotografično stroko spadajoča dela do naravne velikosti; izdeluje fotografije na porcelan, na broše (najnovejša iznajdba), na žido, platno itd., akvarele, oljnathe slike; posnema po starih fotografijah pomanjševalno ali povečevalno na najokusnejši način. Neprekosljivo delo jamči. Cene poštene. 26-2

Velika zaloga orožja

44 5-4 zlasti za lovce. 27 6-2

Puške brokove, kaliber 12, 14, 16, 20, 24, 28 in druge po ceni in s popolnim puškarskim izdelkom.

Posebnosti pušk brokovic in drugih Winchester in Pieper domači patent Genial in Krona z ekstratorjem in brez njega; velika zaloga revolverjev, bambitk, karabin, flobertk, boqru kakor tudi zaloga smodnika in streliva in vseh lovskih potrebščin priporoča z redno postrežbo

J. Havránka sin v Roudnici nad L., Češko

Genik s slikami pošiljamo na zahtevanje poštine prosto.

Kdo pije
Kathreiner
Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti.

Vaclav Zima,

izdelovalnica gospodarskih strojev v Přepychach u Opočna na Češkem, izdeluje kot posebnost

Čistil. mline za žito

po svojem patentovanem izumu. Mlini so znani v novejši dobi kot najboljši.

Slamoreznice z noži notri brušenimi, ki so pripoznane kot najboljšie, kakor tudi

Žitni drobileci z mlinskimi kamni

svojega patentovanega izuma, ki se od drugih močno razlikujejo, se lože gonijo in bolje delajo.

Univerzalni brzi pralni stroji z žmikalniki,

ki so neizogibni za vsako hišo, ker se z njimi pri pranju polovico prihrani.

Za vse svoje izdelke jamčim najboljšo jakost, solidno postrežbo in zelo zmerne cene. Genike pošiljam na zahtevo brezplačno in poštine prosto.

Slovinci, podpirajte le svoje trgovce, obrtnike, zdravnike, odvetnike itd., držite se strogo gesla „Svoji k svojim!“

Sodar Franc Rusjan

v ulici Vetturini 9. — Gorica — (v hiši kje je ljudska posojilnica) priporoča se gg. trgovcem z vinom in vinogradnikom za izdelovanje novih in popravljanje starih sodov in izdelovanje vseh, v njegovo stroko spadajočih del. (cl.)

Podpisani naznanja, da je otvoril v Podgori h. št. 185, lastno izdelalnico raznovrstnih testenin kot so n. pr. makaroni, rezanci, biguli i. t. d. (cl.)

Priporoča se svojim rojakom v Podgori in drugod za obilna naročila. **Jožef Bizaj.**

Franjo Jakil Tovarnar kôž v Rupl

zaloga v Gorici Rabatišče 2.

Ivan Reja
začasni oskrbnik vinarskega in sadjarskega društva za Brda s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20. in gostilničar „Alla Colomba“ v Gorici, na voglu ulice Morelli. Priporoča se rojakom v mestu in deželi.

ANTON OBIDIČ

čevljar v Semeniški ulici št. 4 se priporoča Slovincem v Gorici in v okolici za blagohotna naročila.

Jožef Rojic - Čerin

v Cerknem

prodaja 20° pristni brinjevec (liter po gld. 1-10) in brinjevo olje (deka 2 kr.)

Zdravnik

Dr. M. Keršovani

ordinuje v lastni hiši

v ulici Barzellini h. št. 2.

Anton Vodopivec

gostilničar

„pri petelinu“ v Trstu v a Ghega št. 7. (zraven j. koloivora), ima zalogo vipavskih vin v Prvačini pri Gorici.

IVAN DEKLEVA

velotičec z vinom,

ima v svojih zalogah vseh vrst domačih in istrskih vin. Cene zmerne.

Pek Karol Drašček

priporoča

pekarijo v Riva Corno 4 in podružno prodajalnico kruha v Semeniški ulici 2.

Svečar J. Kopač v Gorici

Solkanska ulica 9

priporoča pristne čebelno-voščene sveče kg po gld. 2-45. Za pristnost jamči s 1000 kron. Sveče slabijih vrst po jako nizki ceni. Zaloga kadil za cerkve po gld. 1-20, 1 gld., ter 50 kr. kg. Razpošilja na vse kraje avstro-ogerske monarhije.

Trgovec z vinom Ant. Pečenko

Vrtna ulica št. 8.

priporoča v sodkih od 56 litrov naprej pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih, briskih in istrskih in dalmatinskih vinogradov. Cene zmerne, postrežba točna. Za pristnost vina jamči.

Anton Kuštrin

v Gosposki ulici št. 23

priporoča

svojo trgovino raznih jedilnih potrebščin. Postrežba točna.

Ambrož Furjan

v Tržaški ulici št. 4

priporoča svojo trgovino jedilnih potrebščin in domačih pridelkov.

Usnjar Franc Bensa

v Ozki ulici 8

priporoča vsakovrstno usnje, podplate, kopita, orodje in druge potrebšchine za čevljarje.

Anton Koren

Gospiska ulica 4

priporoča razno lončarsko, porcelansko in stekleno blago, reže in uklada šipe ter pripravlja okvirje.

Saunig & Dekleva

glavna zaloga koles „Swift“ v ulici Fran Josipa št. 4. Zaloga pušk, streljiva, šivalnih strojev itd. v nunski ulici št. 16. Popravljalnica koles in izdelovalnica žičnih blazin v nunski ulici št. 14.

Hausner & Lokar

tovarna usnja v Mirni pri Gorici.

Zaloga in prodaja na drobno v Gosposki ulici št. 9.

Klobučar Anton Fon

v Semeniški ulici

priporoča svojo bogato zalogo klobukov in kap ter gostilnico preskrbljeno z izborn. vini.

Andrej Jakil

Tovarnar kôž v Rupl

p. Miren.

Prodajalnica na Kornu v Gorici.

Jožef Novič krojač

Gospiska ulica št. 14

se priporoča častili duhovščini in ostalemu občinstvu v Gorici in na deželi za razna v krojaško obrt spadajoča opravila. Izdeluje po meri točno in po raznih cenah.

Deloljubne

osebe — povsod — katere trajni denarni zaslužek iščejo, naj pismeno povprašajo pod „Zukunftsvorsorge“ Gradec, poste restante.

Najboljše stiskalnice za grozdje in olive

Stiskalnica za grozdje.

so naše „HERCULES“-stiskalnice najnoveje in najzvrstneje mehanske sestave z dvojnatin, vedno delujočim ritiskalom; zagotavlja se skrajna vporabljljivost, katere nadmašuje vse druge stiskalnice.

Najbolje avtomatične škropilnice za trte so „SYPHONIA“, samodelujoče brez premikanja.

Mlini za grozdje, sadje in olive, robkači s pobiralnikom za grozdje; posuševalniki za grozdje, kakor tudi za druge pridelke vegetalne animalne in mineralne, stiskalnice za seno, slamo za ročni obrat; robkači za koruzo, čistilnice žita; sita, rezalnice in mlini za žito na roko raznih velikosti in vseh drugih poljedelskih strojev

izdelujejo in oddajajo pod zagotovitom edino le tovarnarji

PH. MAYFARTH & Co.

e. in kr. edino privileg.

taborna poljedelskih in vinogradnih strojev na Dunaju II.

Taborsstrasse št. 76.

Odklovanj v vseh državah sveta z več nego 400 zlatih in srebrnih svetinj ter z častnimi diplomami. Ilustrovani popis in mnogoštevilne zahvalnice zastonj. — Kjer se ni preprodajalec in zastopnik, se Varovati se je ponarejanj.

Avtom. škropilnica.